N°. 28. 1853.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

DINGSDAG 28 JUNIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . „ 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* **60**, Ned. Cour.

Aan onze Lezers.

Er zijn heden juist twee maanden verloopen, sedert ons dagblad het licht zag.

Met bijval begroet mogten wij ons in eene ondersteuning verheugen, die — wij erkennen het dankbaar — zelfs onze gunstigste verwachting verre overtrof.

In de gewigtige dagen, die wij beleven, was die veelzijdige ondersteuning ons dubbel aangenaam; want zij schenkt ons de overtuiging, dat de constitutionele beginselen, voor wier handhaving wij strijden en voor wier ontwikkeling wij werken, inderdaad *nationaal* zijn; dat het orgaan, hetwelk zich dezen werkkring tot taak stelt, in den geest van de ontwikkeling, die aan onze Grondwet tot dus ver is gegeven, op zeer talrijke vrienden in het land mag blijven rekenen.

Aangemoedigd door den uitstekenden uitslag, waarmede wij onze poging zagen bekroonen, meenen wij, dat wij in onze roeping zouden te kort schieten, indien wij thans niet één stap verder zouden gaan.

Het is een dagblad, dat slechts drie malen 's weeks verschijnt, ondoenlijk, om al de onderwerpen van wetgeving, staatsregt en staatkunde met die naauwgezetheid en vooral met die tijdigheid te behandelen, welke vereischt worden, om met zijne sympathiserende lezers eene meer dan oppervlakkige, eene onafgebroken betrekking te kunnen aanhouden. Dat is te minder doenlijk, nu niet slechts de binnenlandsche politiek de aandacht van elken echten staatsburger opwekt, maar ook in het *buitenland* verwikkelingen zijn ontstaan, die door onze lezers niet uit het oog mogen verloren worden.

Van daar ons besluit, om voortaan dagelijks — met uitzondering van Zon- en feestdagen — te verschijnen: een besluit, waaraan wij van heden af uitvoering geven.

Waarnaar wij streven: het schijnt noodeloos dit te herhalen. De korte loopbaan, door ons bereids afgelegd, gaf daarvan het getuigenis. Maar het kan niet overbodig zijn, hier, in weinige woorden, de gedragslijn af te bakenen, die wij, ook voor de toekomst, hopen zonder afwijking te volgen.

Gehecht aan de Grondwet van 1848, en niet minder aan de ontwikkeling en uitvoering, daaraan tot dusver gegeven, zullen wij, met bedaardheid en bezadigdheid — ontdaan van de hartstogtelijkheid, die, alleen in de dagen van crisis, onafscheidelijk schijnen van de uiting van elke openbare meening, welke dan ook — de daden der Regering, de belangen van het Vaderland toetsen aan de bestaande Grondwet en aan de regelen eener milde toepassing. Onbestemdheid, die alles in het midden laat en niet bevredigt, afkeurende, zullen wij toejuichen en ondersteunen wat den grondwettigen toets der vaderlandsche belangen kan doorstaan. Maar kalm en ernstig, doch niettemin krachtig, zullen wij ons verklaren tegen elke poging, die nu of later mogt worden aangewend, om het bestaande af te breken, of ook de verdere ontwikkeling onzer staatsinstellingen in milden zin te stuiten.

Na deze uiteenzetting onzer politieke gedragslijn, waaruit dus blijkt, dat ons streven volstrekt niet is, om, wat men gewoon is, eene oppositie *quand même* te voeren, blijft ons over in het licht te stellen, wat onze Courant haren lezers zal aanbieden.

De Grondwet verschijnt in de residentie: de hoofdbron van het staatkundige nieuws. De Regering houdt er haar verblijf, de Staten-Generaal houden er hunne vergaderingen. De residentie biedt dien ten gevolge aan eene *dagelijks* verschijnende Courant bijzondere voordeelen aan.

Dit is in het bijzonder het geval met de verslagen der zittingen van de Kamers der Staten-Generaal. Onze lezers in de residentie ontvangen dat verslag met de meest mogelijke uitvoerigheid, denzelfden dag, weinige uren nadat de vergadering is gesloten, en hoe langdurig deze ook geweest zij. Door het geheele land heen wordt dit verslag reeds den volgenden ochtend in onze Courant gelezen.

Dat zelfde voordeel bestaat ten aanzien van wetsontwerpen, verslagen of alle berigten en nieuwstijdingen, welke in den laten namiddag in de residentie worden verspreid of bekend gemaakt.

Het verslag der vergaderingen en al de parlementaire stukken worden, overigens, door ons zelfstandig bewerkt, gelijk daarvan reeds onderscheidene malen het bewijs is gegeven.

Bij de bewerking van het buitenlandsch nieuws zal men trachten, dagelijks een *overzigt* te leveren van al hetgeen in andere landen is voorgevallen of op de Europesche staatkunde invloed kan oefenen. Op die wijze zal dat nieuws steeds in verband tot elkander worden beschouwd, zonder dat de lezer vermoeid worde door eene opeenhooping van enkele feiten, die tot elkander in geenerlei verband staan. Naar mate het aantal onzer lezers toeneemt, zal ook meer en meer gebruik worden gemaakt van de nieuwere middelen [illegible] waarvan echter een *vol* gebruik voor eene jeugdige onderneming als de onze is, voor alsnog onbereikbaar mag heeten.

Wat het *Binnenlandsch nieuws* betreft: boven de bronnen, die de Redactie zelve bezit, heeft zij reeds van vele zijden beloften van particuliere mededeelingen ontvangen. Van lieverlede zal daaraan de meest mogelijke uitbreiding worden gegeven. Wij zijn tevens voornemens, om aanhoudend, gelijk tot dus ver is geschied, een overzigt te blijven geven van de meening, die, over belangrijke onderwerpen, door andere dagbladen zijn uitgesproken.

De Beurs van Amsterdam van denzelfden dag, en die der overige groote steden van Europa van de jongste dagteekening, zullen dagelijks in *De Grondwet* worden genoteerd.

Eindelijk blijven wij onze kolommen open stellen voor ieder, die daarin, over algemeene belangen, in bezadigden toon, wenschen mogt van gedachte te wisselen.

Door een en ander meenen wij te voorzien in eene behoefte, die sedert jaren is gevoeld: namelijk, om eene Courant te bezitten, die dagelijks in de residentie verschijnt.

Ofschoon thans *zesmaal*, in plaats van *driemaal* 's weeks verschijnende, wordt de prijs der Courant *niet verdubbeld.*

De verhooging, die de abonnements-prijs van 1 Julij e. k. af ondergaat, is slechts geëvenredigd aan de meerdere uitgaven voor zegel, papier en porto's.

Die prijs was per 3 maanden voor 's Gravenhage *f* 3, voor de overige steden des Rijks *f* 3.50. Thans is die prijs vastgesteld:

VOOR 'S GRAVENHAGE op . . . . *f* 4.50.
VOOR DE OVERIGE STEDEN DES RIJKS op . - 5.00.

Tot 1 Julij ontvangen al onze geabonneerden de Courant tot den vorigen prijs. Hen, die vóór 1 Julij hun abonnement niet hebben opgezegd, blijven wij als geabonneerden voor het volgende kwartaal beschouwen.

Het adres der Tweede Kamer en het Ministerie.

I.

De discussiën, die in de Tweede Kamer over haar adres van antwoord op de Troonrede gevoerd zijn, bevatten in zich een kostelijken schat voor verschillende beschouwingen. Wij zijn voornemens, dien kostelijken schat ten behoeve onzer lezers op te delven, door de gevoerde discussiën herhaalde malen uit een verschillend gezigtspunt toe te lichten, om eindelijk en ten laatste meer in het bijzonder de aandacht te vestigen op de »eigenaardigheid« en »nieuwheid« en »verscheid« van beginselen, door sommige leden ontwikkeld.

Aan het Ministerie komt de eer toe, dat men het eerst van alles de houding naga, die het bij deze discussiën heeft aangenomen; dat men de uitkomst onderzoeke, die het adres oplevert ten aanzien van de stelling van dat Ministerie tegenover de Kamer; de meening, die het heeft kunnen goedvinden aan dat adres te hechten.

Reeds bij de behandeling van het adres der Eerste Kamer heeft het Ministerie getoond, dat het had besloten eene lijdelijke rol te spelen: te hooren, te zien en te zwijgen. Die rol is zeer gemakkelijk te vervullen; in de tooneelwereld is men gewoon die *figuratief* te noemen. Deze gedragslijn is echter voor een Ministerie niet alleen gemakkelijk: zij biedt ook nog de eigenschap aan van groote lenigheid. Men kan toch, aldus hoorende, ziende en zwijgende, naderhand aan een adres eene uitlegging geven naar zijn eigen zin; en, zoo [illegible] aanmerkte, »steeds de ergste nederlaag als eene »*overwinning* doen beschouwen.«

Het Ministerie, hoe geneigd ook om deze uitstekende rol in de Tweede Kamer te herhalen, kon dat voornemen evenwel niet geheel blijven vasthouden. Twee vrienden van het Ministerie hebben bovenal, om van vele andere vrienden niet te spreken, door het aanzetten van duimschroeven, uitnemend de kunst verstaan, om dan toch enkele klanken aan den woordvoerder der regeringsmannen (den Heer VAN HALL) te ontlokken. De Heeren BOSSCHA en GROEN VAN PRINSTERER hebben daardoor een waar meesterstuk volbragt.

De Heer BOSSCHA, die, bij de verdediging van de algemeene strekking van het adres, de constitutionnele ketterij beging, van te beweren, dat men in de Troonrede moest afscheiden al wat de Koning als persoon, »*als opregt man*«, had gezegd, van al wat de *Regering*, de *Ministers* betrof, en die daardoor eene zonderlinge verwarring veroorzaakte, dwong den Heer VAN HALL het eerst op te staan. Onze Minister van Buitenlandsche Zaken deed het dan ook met moeite; en altijd nog onder protest, dat hij zich vooral niet in de discussiën wilde mengen. Hij verklaarde echter, dat in de Troonrede geen enkel woord stond, »waarvoor de Ministers niet aansprakelijk zouden zijn«; dat het *Ministerie* die Troonrede aan den Koning had voorgedragen: alzoo dat de Ministers door den mond des Konings hadden gesproken.

Wij begrijpen de pijnlijke gewaarwordingen, die den Heer VAN HALL, bij het afleggen van deze verklaring, moeten hebben overstelpt. Het was eene schuldbelijdenis van vroegere dwalingen; het was een officiële steen, op drie zijner collega's geworpen.

Voor elk woord in de Troonrede stelden *alle* de Ministers zich verantwoordelijk! Die bekentenis moet den heer VAN HALL zeer veel hebben gekost, als hij zich herinnerde, dat het juist onder het ministerie van den heer VAN HALL was, dat publicisten werden vervolgd, *omdat* deze de Ministers voor Troonreden verantwoordelijk stelden; en vooral als hij, om zich heen ziende, vlak aan zijne zijde, als ambtgenoot, den Heer D[illegible] CURTIUS zag zitten, die als advocaat der [illegible] publicisten optrad, om het heillooze [illegible] Heer VAN HALL zegevierend te [illegible] veel overwigt de Heer VAN HALL [illegible] Ministerie: zeker is het, dat de [illegible] voor de ver-

volgde publicisten, thans ambtgenoot van hem, onder wiens Ministerie de vervolging plaats had, op dit punt de overwinning heeft behaald. Dat was trouwens te verwachten van de cordaatheid des schrijvers van den *„Brief aan alle vrienden van vrijheid en orde."*

Maar de Heeren PAHUD, ENSLIE en FORSTNER VAN DAMBENOY, ook *zij* zijn dan verantwoordelijk voor *elk* woord in de Troonrede! Ook *zij* hebben daarom ieder woord den Koning voorgedragen en *zij* hebben, door den mond des Konings, gesproken!

De heeren PAHUD, ENSLIE en FORSTNER VAN DAMBENOY waren dus *ook* „levendig getroffen geworden"; waren dus *ook* „geschokt in hun nationaal gevoel en verontrust over hunne teederste belangen"? Ook *zij* erkenden dus het bestaan van eene „hoog gestegene bekommering"? De *„wonde"* was dus ook aan de heeren PAHUD, ENSLIE en FORSTNER VAN DAMBENOY toegebragt?

Maar... toen die schok in het nationaal gevoel, die onrust over de teederste belangen, die wonde was toegebragt, toen waren immers de Heeren PAHUD, ENSLIE en FORSTNER VAN DAMBENOY ministers? Toen erkenden zij toch, door hunne handteekening, dat de zaak, die de beweging had voortgebragt „aan zoo velerlei misvatting was onderworpen"; dat de regeling en de vorm van de invoering der R. C. organisatie „buiten het bereik des gouvernements was geplaatst"; dat de Koning „tot verdraagzaamheid en kalmte" behoorde te stemmen. Toen erkenden de Heeren PAHUD, ENSLIE en FORSTNER VAN DAMBENOY, dat *„zij aan de grondwettige vrijheid haren loop gelaten"* hadden.

Het eerste woord alzoo, dat het Ministerie, door het orgaan van den Heer VAN HALL sprak, strekte slechts om den Heer VAN HALL *zelf* voor te stellen als overtuigd, dat hij omtrent een gewigtig Constitutioneel beginsel vroeger in dwaling heeft verkeerd, en voorts, om het onbarmhartigste vonnis uit te spreken over drie zijner ambtgenooten, wier optreding in dit Ministerie ieder met verbazing heeft vervuld.

De Heer GROEN VAN PRINSTERER was wel zoo vriendelijk, om den *tweeden* klank aan de lippen van den Heer VAN HALL te ontlokken. De Heer GROEN, die altoos gereed is tot spreken, kon natuurlijk aan die neiging niet lang bot vieren, als het Ministerie hardnekkig bleef zwijgen. Daarom stelde hij even in het licht de zonderlinge houding van het Ministerie, dat *„na eene nationale troonrede,"* scheen *„neutraal"* te willen blijven. Hij meende, dat het Ministerie: „na „den afloop der verkiezingen, minder dan vóór dat zij „plaats moesten hebben, tot inlichtingen geneigd scheen." Met den heer VAN LENNEP scheen het den heer GROEN toe, dat het Ministerie *„met weinig"* vergenoegd zal zijn, dat — blijkens *de Nederlander* — door de antirevolutionnairen op het kussen was gebragt, de vraag: „of het niet ter ontmoediging van medestanders, en ter *„voorbereiding* van de *nederlaag* kan strekken, wanneer „men, reeds vooraf, de verzekering geeft, dat ook de „ergste nederlaag als overwinning zal worden beschouwd?"

Daarop *moest* geantwoord worden: de folterkuur was tot haar hoogst bereikbaar punt geklommen.

De Heer VAN HALL achtte niets zoo *nationaal*, als te zwijgen, nadat men den Koning eene *nationale* troonrede in den mond had gelegd. Dat moge in anti-revolutionnairen trant van „gedachte-wisseling" verstaanbaar wezen: wij begrijpen de redenering niet. Als men zich verantwoordelijk stelt voor eene troonrede, nationaal of niet nationaal, dan houden wij het voor nationaal, dat wil zeggen, voor met het open Nederlandsche karakter overeenkomende, dat men de bedoelingen *toelichte*, die men bij het stellen van die troonrede had, opdat de Volksvertegenwoordigers zich daarnaar in hun antwoord kunnen rigten. Immers *na* die verklaring is het antwoord, aan den Koning gegeven, slechts een antwoord, dat men tot *de Ministers* rigt.

Vooral had de Heer VAN HALL er een weêrzin van, om zich „in de behandeling van elke paragraaph te mengen," en zoodoende „het voorbeeld te volgen van hen, aan wien men verweet in deze Kamer te veel te willen heerschen?" Was dat een zijdelingsch verwijt à priori, gerigt tot den heer VAN DER BRUGGHEN, die zich verooorloofd had slechts *negen malen* het woord te voeren? Of waren die woorden eene voortzetting van de miskenning, waaraan de Heer VAN HALL zich in het programma van 26 April, omtrent de bedoelingen en de verdienste van het vorig Ministerie heeft schuldig gemaakt? Was het laatste het geval, dan is de Heer VAN HALL, ondanks zijne handigheid, zeer onvoorzigtig geweest. Want door eene handige ontduiking van eene, gewis voor hem gevaarlijke discussie, heeft hij dan onhandig aangetoond, dat hij de openheid en de rondborstigheid niet bezit om te antwoorden, zoo dikwerf door de vertegenwoordigers der Natie iets wordt gevraagd; ja, dat hij zelfs de heuschheid niet zal beoefenen, om voor den heer GROEN „telkens op te staan, om „hem te antwoorden, zelfs dan niet, wanneer hij nu „en dan op geestigen trant een enkel woord mogt „hebben gezegd, dat den Staatsman of zelfs den ouden „vriend kon kwetsen." Onwillekeurig heeft de Heer VAN HALL hier eene uitstekende hulde gebragt aan den Heer THORBECKE; maar wij vreezen, dat hij zich den Heer GROEN tot onverzoenlijken vijand zal hebben gemaakt. Immers, hij heeft hem den mond gesloten zeggende, ofschoon in andere bewoordingen, wat *de Nederlander* zoo dikwerf zegt, om zich van een lastigen ondervrager te ontslaan: *„met u is geene discussie mogelijk."*

Maar veel merkwaardigs is nog te leeren uit die korte, afgeperste rede van den Heer VAN HALL. Er zijn illusiën in, die een onervaren jongeling zich niet rozenkleuriger kan voortooveren. Wij zullen onze lezers daarop, morgen, vergasten.

Buitenland.

ENGELAND.

Lord Stanley heeft den 23 Junij in het Lagerhuis voorgesteld, de tweede lezing van de voordragt, wegens de Indische zaken te verschuiven, tot dat het Parlement een nader onderzoek daaromtrent had bewerkstelligd, waardoor het meer licht over verscheidene punten zou hebben ingewonnen. De spreker wilde vooral ophelderingen, nopens de oorzaken der langdurige oorlogen in Indië, en de gepastheid om die voort te zetten, voorts over het regtswezen, het onderwijs en de openbare werken.

Verscheiden redenaars voerden vóór of tegen het voorstel van Lord Stanley het woord, en de beraadslaging werd ook in eene volgende zitting niet ten einde gebragt. In die zitting voerde onder anderen de beroemde geschiedschrijver Macaulay het woord, die zich voor de tweede lezing der regerings-voordragt verklaarde. Het land had regt, thans verbeteringen te verlangen en de gelegenheid niet uitgesloten te zien tot verdere verbeteringen; aan dien eisch beantwoordde de voordragt. Vrij algemeen was men van oordeel, dat eene dubbele regering, namelijk hier en in Indie, noodig was, en de aan te brengen wijzigingen in het raderwerk van bestuur zouden daaraan kracht en klem bijzetten.

FRANKRIJK.

Eenige afleiding aan de Oostersche zaken geven de geruchten, wegens de afschaffing van het ministerie voor het openbaar onderwijs, dat eene afdeeling van het ministerie van binnenlandsche zaken zou worden. Men weet, dat daarbij de politie ook reeds betrokken is. Uit een en ander leidt men af, dat de heer de Persigny ...

In het Instituut heeft zich den 25 een verschijnsel opgedaan, dat nog al de aandacht trok. De heer Mignet heeft eene lofrede gehouden op den beroemden Jouffroy en bij die gelegenheid ook met lof gewaagd van het parlementaire regeringsstelsel; hetgeen nog al toegejuicht werd; zoodat eene plegtigheid, welke louter van letterkundigen aard scheen te zullen zijn, eene staatkundige kleur kreeg.

BELGIE.

Het huwelijk van den kroopprins met de aartshertogin Maria Henrietta van Oostenrijk, zal waarschijnlijk den 23 Augustus, den verjaardag dier vorstin, gesloten worden: HD. treedt alsdan in haar 18e jaar.

DENEMARKEN.

De Rijksdag heeft, den 20 en 21, voor de tweede maal beraadslaagd over de erfopvolging. Al de door de tegenpartij gedane voorstellen zijn, met bijna eenparige stemmen, verworpen. Daarna is de geheele voordragt met 113 tegen 7 stemmen goedgekeurd. De 3e beraadslaging is tegen den 24 Junij bepaald.

HANNOVER.

De Tweede Kamer heeft zich, zoo men weet, ongeneigd getoond de hervormingen in de Grondwet toe te staan. Men onderstelt nu, dat de regering, na de beraadslaging over de begrooting, op nieuw genoemde Kamer zal ontbinden. De Koning doet thans een uitstap naar Engeland, maar men verzekert, dat hij het besluit tot ontbinding aan het ministerie heeft achtergelaten, ten einde daarvan naar vereisch van zaken, gebruik te maken.

SPANJE.

De heer Bermudez de Castro is reeds weder uit het ministerie getreden. Het is den heer Lersundi nog niet mogelijk geweest, zijn bestuur voltallig te maken, ondanks gedurige afwisseling van ministers.

PORTUGAL.

De aandeelhouders van de Bank van Portugal hebben de ontwerpen van ijzeren spoorwegen, door de regering beraamd, zeer ongunstig opgenomen, en die aan dezelfde commissie ten onderzoek gezonden, welke vroeger reeds zoo hevigen tegenstand tegen de regering heeft geboden.

GRIEKENLAND.

Nauw verneemt men iets van hetgeen in het Oosten voorvalt, in de gebeurtenissen hier te lande. Men is in Griekenland steeds zeer oorlogzuchtig gestemd. Men weet ook, dat de op de grenzen gezonden troepen naar de grenzen heeft afgezonden onder voorwendsel dat zij de strooperijen van ... te keer gaan. Al of niet met grond, ... daaraan andere bedoelingen toe. Men beweerde dat, in geval het Oosterste geschil tot eene vredebreuk mogt aanleiding geven, Griekenland ten koste van Turkije daarvan zou trachten partij te trekken, en Rusland van die zijde eene afleiding zoude verschaffen. Met het oog daarop, heeft de Porte zich dan ook bereids verpligt gezien, zijne krijgsmagt op de Grieksche grenzen te versterken. Maar ook het Engelsche kabinet heeft op een en ander het oog gevestigd. Lord Clarendon heeft verscheiden nota's aan de Grieksche regering gezonden, waarin verklaard wordt, dat, in geval Griekenland bij eenen oorlog tusschen Rusland en Turkije, de geringste vijandelijke beweging mogt maken, daaruit de bedenkelijkste gevolgen voor het Grieksche koningrijk zouden kunnen voortvloeijen. Ook heeft de Britsche minister zich over een gebrek in de hoofsche wellevendheid beklaagd, dat men jegens ... van den Engelschen gezant, die de honneurs van de salons der legatie ophoudt, niet op een hoffeest was genoodigd.

De Turksche gezant in Griekenland heeft ook een hoogeren toon aangenomen, en zich over eene ware of ongegronde beleediging beklaagd, waaraan hij van de zijde eens officiers van eene wacht-patrouille zou hebben blootgestaan. Hij heeft deswege eene scherpe nota aan de Grieksche regering ingediend, die zich gehaast heeft, de zaak te doen onderzoeken en den bedoelden officier inmiddels gevangen heeft doen nemen. Bij het vertrek van de post was deswege niets verder bekend.

TURKIJE.

Het Oostersche vraagstuk houdt nog steeds de aandacht van Europa op het levendigste bezig.

Men weet, dat Rusland aan Turkije een laatsten voorslag gedaan heeft, met verleening van een bedenktijd van acht dagen. Met den telegraaf heeft men nu berigten uit Konstantinopel tot den 17 Junij, inhoudende, dat de *Porte dien laatsten voorslag verworpen heeft.* Men was dit echter, na de vorige tijdingen, te wachten. De geestdrift, welke zich in Turkije tegen de Russische vorderingen geopenbaard heeft, de steun, welken de Porte in den jongsten tijd van Engeland en Frankrijk ondervonden heeft, zoodat de vloten der ... firman, onlangs verleend ten behoeve van de vrijheden en regten aller Christen-bevolkingen in Turkije, deden reeds vermoeden, dat de Porte, in deze omstandigheden, ongezind zou zijn, de hoofdvordering van Rusland, het beschermheerschap over de Grieksch-Oostersche Kerk, in te willigen. Zij heeft dan ook bij hare weigering te kennen gegeven, dat zij die vordering als onbestaanbaar met 's lands onafhankelijkheid beschouwde, en zij heeft tevens aangeboden, een gezant naar St. Petersburg te zenden, ten einde de onderhandelingen te hervatten.

De vraag is nu, of Keizer Nicolaas hiermede tevreden zal zijn. Men houdt het er vrij algemeen voor, dat het nog maar eene zaak van vorm geldt, en het geschil ten slotte in der minne zal worden vereffend. Zeker is het, dat de aan Vorst Menchikoff (te Odessa) verleende magtiging om alle stukken te openen, is ingetrokken, en hij bevelen uit Petersburg moet afwachten. Ook is in Frankrijk de buitengewone werving voor de marine ingetrokken; hetgeen alles eene vredelievende stemming aanduidt.

Inmiddels blijven de meeste voorname Engelsche bladen nog een hevigen toon tegen Rusland aanslaan. Zij beschuldigen de regering van dateloze ... belhartigheid. Zij betoogen, dat het gedeelte van Ruslands vorderingen, hetwelk toegegeven kon worden, ook werkelijk toegegeven is; dat het echter niet opgaat, eene tusschenkomst ten aanzien der bevolkingen van een vreemden Staat te eischen, daar een en ander de onafhankelijkheid van dien Staat op het spel zet; dat de godsdienstige verdraagzaamheid en de vrijheden der Christenen in Turkije, na den jongst uitgevaardigden firman deswege, niets meer te wenschen overlaten; dat er dus andere bedoelingen op den bodem van Russische staatkunde moeten liggen; dat het welligt de toenemende invloed van Engeland is, dien men wil keeren. Die invloed, betoogt o. a. de *Times*, is echter niet anders dan door zachtzinnige overreding, scholen, godsdienstige zendingen, en vrijheid van handel verkregen. Het Engelsch ministerieel avondblad gaat nog verder, en is min of meer tartend ten opzigte van Rusland. Het betoogt, dat dit land, van Finland tot de Zwarte Zee, aan de grootste gevaren zou zijn blootgesteld geweest, indien het van 1848 af, eene minder vredelievende staatkunde hadde gevolgd; en het wijst zelfs in de verte op eene nieuwe beweging, die in Polen zou

kunnen uitbarsten; want, zegt het, dat land heeft nog alle hoop op zijn staatkundig aanwezen niet opgegeven. — Men meent in dezen toon de staatkunde van den gewezen Britschen minister van Buitenlandsche Zaken, lord Palmerston, te herkennen, wiens invloed, onder de tegenwoordige omstandigheden, allezins zou toenemen.

Intusschen zijn de beurzen te Londen en te Parijs eenigzins vaster, naar mate de vrees voor oorlog aldaar meer wijkt.

De circulaire van de Russische regering aan de Europesche kabinetten schijnt eerstdaags het onderwerp te zullen uitmaken van beraadslaging in het Engelsche Parlement. In den aanvang der zitting van het Hoogerhuis van Vrijdag jl. heeft de markies van Clanricarde berigt gegeven, dat hij Donderdag aanst. een voorstel zou doen, om deswege een adres aan de Koningin aan te bieden; hij zou bij die gelegenheid de aandacht van hunne lordsch. inroepen op een staatstuk, dat berekend schijnt, een gewigtigen invloed op de aangelegenheden van het vaste land van Europa uit te oefenen.

BRITSCH-AMERIKA.

De jongste tijdingen uit Kanada melden, dat de onrust over de voorlezingen van den vader Gavazzi nog niet geweken is. Twaalf van de in de oploopen door de troepen gewonde personen zijn gestorven. Gemelde vader zou te Montreal zijne voorlezingen voortzetten; zoodat men voor nieuwe tooneelen van wanorde beducht was.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG, 27 JUNIJ.

Bij de opening der vergadering deelt de Voorzitter mede, dat de Commissie uit de Kamer, welke den Koning, heden ten 12 ure, het adres dier Kamer heeft aangeboden, van den Koning het navolgende antwoord heeft bekomen:

« Mijne Heeren!

« Ik merk met genoegen op, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal regt laat wedervaren aan de beweegredenen Mijner handelingen en bezorgdheid voor de vrijheid en regten van al Mijne onderdanen.

« Te regt acht zij de kracht onzer staatsinstellingen gelegen in het wederzijdsche vertrouwen van de Regering en de Volksvertegenwoordiging; en Ik neem gaarne hare verzekering aan, dat zij verlangt mede te werken tot versterking van die kracht en van den band, die Nederland en Oranje verbindt.

« Blijft die stemming de Staten-Generaal bezielen, mijne heeren! het Vaderland zal er, onder 's Hemels zegen, goede vruchten van inoogsten. »

Worden voorgelezen twee Koninklijke besluiten, waarbij de voorzitter wordt gemagtigd, de door de Grondwet voorgeschreven eeden af te nemen van de heeren Mr. J. R. Thorbecke en L. D. Storm.

Nadat deze heeren binnengeleid waren en de door de Grondwet voorgeschreven eeden afgelegd hadden, wenschte de voorzitter hen geluk met de door hen aanvaarde betrekking, en namen zij plaats als leden der Vergadering.

Niets meer aan de orde zijnde, werd de Vergadering gesloten.

Bij het aangeboden wetsontwerp tot wijziging *van het tarief van In- en Uitgaande Regten* wordt voorgesteld, om in dat tarief de volgende veranderingen te maken:

Tot op dit oogenblik zijn van de fabriek- en stoomwerktuigen de regten bij invoer 1 pct. van de waarde en bij den uitvoer vrij; van het koper (rood koper, ruw en gaar) op de 100 pond bij invoer 40 c., bij uitvoer vrij; van het lood (ruw, in blokken of staven, mitsgaders oud lood) op de 100 pond bij invoer 20 cents, bij uitvoer vrij; van het spianter of zink op de 100 pond bij invoer 30 cents, bij uitvoer vrij; van het vleesch (allerlei vleesch of spek, hammen en worst medegerekend, versch of gezouten) op de 100 pond, bij invoer *f* 8, bij uitvoer vrij; en gerookt vleesch op de 100 pond bij invoer *f* 10 en bij uitvoer vrij.

Voortaan wil de Regering aan den Koning de bevoegdheid geven, om ook de landbouwersgereedschappen *van nieuwe uitvinding*, of die, welke hier te lande niet vervaardigd worden, tegen het regt van 1 pct. ten invoer toe te laten (het wetsontwerp zegt: ten *uit*voer?). Voorts wordt voorgesteld bij den uitvoer al de bovengemelde artiken vrij van regten te laten, zoo als dat nu plaats heeft; de regten bij invoer echter te verminderen, als volgt; voor koper ½ pCt. van de waarde; voor lood en spianter ½ pCt. van de waarde; voor allerlei vleesch of vet, versch of gezouten *f* 8 per 100 pond; gerookt of gedroogd *f* 10 per 100 pond; voor schapenvleesch, mitsgaders varkensvleesch, spek en reuzel; versch of gezouten *f* 1,25 per 100 pond, en gerookt of gedroogd *f* 1,50 per 100 pond.

De vermindering van het inkomend regt op de metalen wordt voorgedragen, omdat de fabrieken, die daaruit platen, bouten of spijkers vervaardigen, anders niet langer kunnen mededingen met de ingevoerde vreemde spijkers, bouten of platen.

Wat de wijziging betreft in het inkomend regt op het vleesch; de Regering acht, sedert de afschaffing van den accijns op het schapen- en varkensvleesch, die vermindering noodig, opdat de verkooper van binnen 's lands geslagt schapen en varkensvleesch verpligt worde den prijs daarvan niet te hoog te stellen.

Het wetsontwerp *tot sluiting van het kanaal van St. Andries* strekt eenvoudig, om te bepalen, dat de gelden, daartoe vereischt, op de Staatsbegrooting van 1854 en volgende jaren zullen worden gebragt. Dit geschiedt, om de Regering in staat te stellen dezen grooten arbeid bij tijds te kunnen ondernemen.

De sluiting zal geschieden door middel van eene groote sluis, te bouwen tusschen het kanaal van St. Andries en het nieuwe fort van dien naam; en heeft ten doel, om aan Maas en Waal, eene bestendige diepte voor het vaarwater te verzekeren. De Kosten worden geraamd op *f* 232,000 waarvan *f* 100,000 op de begrooting van 1854 en *f* 132,000 op die van 1855 zullen gebrrgt worden. Voorts wordt tegen het jaar 1856 eene uitgave ondersteld van *f* 68,00 voor al hetgeen vereischt wordt, om de sluis voor de scheepvaart te kunnen openstellen.

Het geheele plan wordt reeds ontwikkeld in de memorie van toelichting van het in de vorige zitting aangeboden wetsontwerp van wet tot het verleenen van bijdragen ten behoeve van een uitwateringskanaal in N. Brabant en om een scheepvaartskanaal tusschen Assen en Groningen. Deze sluiting staat dan ook in het nauwste verband met de sedert 1851, onder het vorige Ministerie krachtig voortgezette rivierverbeteringen.

Op 28 Augustus 1851 is eene wet tot stand gekomen, regelende *de militaire pensioenen bij de zeemagt;* later werd door den Koning de organisatie der geneeskundige dienst en die der officieren van administratie bij de zeemagt vastgesteld; ten gevolge waarvan eene wijziging in opgemelde wet noodzakelijk is geworden, voor zoo veel het bedrag betreft van de pensioenen, aan de officieren dier diensten, hunne weduwen en kinderen toegekend. Daartoe strekt nu ook de wet, die dezer dagen, onder het opschrift: *Wijziging der wet van 28 Augustus 1851*, is aangeboden.

Het wetsontwerp tot *wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1852*, strekt, om art. 13 van het VIde hoofdstuk der begrooting van de staatsuitgaven voor het jaar 1852 (Kinder-, school- en academiegelden bij de Hervormden, Lutherschen, Doopsgezinden en Remonstranten) te vermeerderen met *f* 6100 en mitsdien te brengen op *f* 174,100 daarentegen wordt art. 23 van hetzelfde hoofdstuk over het jaar 1852 (Pensioenen) verminderd met eene gelijke som van *f* 6100 en mitsdien gebragt op *f* 189,400. Het is dus geene aanvrage van meerdere gelden, maar alleen het overbrengen van gemelde som van de eene post op de andere.

De organisatie van de geneeskundige dienst en der officieren van administratie bij de zeemagt, vastgesteld zijnde na het in werking komen der wet van den 28sten Augustus 1518 (*Staatsblad* n°. 126) is thans eene wijziging van die wet voorgesteld geworden, waarbij bepaald wordt, dat de officieren van gezondheid en van administratie der 3de en 2de klasse, zoomede de apothekers der 3de en 2de klasse, elken rang minstens drie jaren, moeten hebben bekleed, alvorens tot een hoogeren rang te kunnen bevorderd worden. De officieren van gezondheid en apothekers moeten daarenboven vooraf het examen tot den hoogeren rang voldoende hebben afgelegd. Om tot de rangen boven dien van officier van gezondheid der 1ste klasse, zoomede om van officier van administratie der 1ste klasse tot inspecteur van administratie te kunnen bevorderd worden, zullen de officieren, die daartoe in aanmerking komen, minstens twee jaren in den naast voorgaanden rang gediend moeten hebben.

De bevorderingen bij het corps zee-officieren, beginnende van adelborst der 1ste klasse tot den rang van luitenant ter zee der 1ste klasse ingesloten, — die van het corps mariniers, van den 2den luitenant tot dien van kapitein ingesloten, — die bij de officieren van gezondheid en van administratie, van officier van gezondheid en officier van administratie der 3de klasse tot officier van gezondheid en officier van administratie 1ste klasse ingesloten, geschieden steeds voor *vijf zesden* van het getal te bevorderen officieren, naar ouderdom in rang, voor zoover deze, bij onberispelijk gedrag, genoegzamen dienstijver en de vereischte kunde en bekwaamheid voor een hoogeren rang bezitten. Het overige *één zesde* kan door den Koning worden aangevuld bij keuze.

De bevorderingen tot kapitein-luitenant geschieden voor *drie vierden* en tot kapitein — ter — zee voor *twee derden* volgens ouderdom in rang, voor zoover de daartoe in aanmerking komende officieren, bij onberispelijk gedrag, de vereischte geschiktheid tot den hoogeren rang bezitten. De overige *een vierde* en *een derde* kunnen door den Koning worden aangevuld bij keuze. De bevorderingen tot majoor, luitenant-kolonel en kolonel bij het corps mariniers, zoomede die tot een hoogeren rang dan dien van officier van gezondheid der 1ste kl. en officier van administratie der 1ste kl. geschieden door den Koning bij keuze.

De wetsontwerpen ter naturalisering van twintig personen, en het wetsontwerp tot wijziging van hoofdstuk II der Staatsgrooting over 1852 hebben, bij het onderzoek in de afdeelingen, tot geene bedenking aanleiding gegeven. Dien ten gevolge zijn de eindverslagen daarover reeds opgemaakt en de discussiën over deze ontwerpen vastgesteld op ek. Dinsdag.

Het wetsontwerp, tot *opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen archipel met opzigt tot Handel en Scheepvaart* is door de Regering, blijkens den Considerans, aangeboden, omdat het haar wenschelijk voorkomt, dat ter bevordering van den handel in den Molukschen archipel, en in het belang van de ingezetenen aldaar, opgeheven worde de beperkende bepalingen, welke aldaar met opzigt tot den handel en de scheepvaart bestaan.

De bepalingen van deze voordragt, strekken, om toe te laten dat te rekenen van den dag dat zij als wet zal zijn afgekondigd te *Amboina*, te *Banda*, te *Ternate*, en te *Kajélie*, behoudens het later bepaalde en de plaatselijke verordeningen in die havens alle goederen zonder onderscheid, onverschillig onder welke vlag, vrijelijk kunnen worden in- en uitgevoerd, zonder betaling, hetzij van inkomende of uitgaande regten, hetzij van tonnen-, haven- en ankeragigelden, en zonder dat de handelaren aan eenige andere formaliteiten zijn onderworpen, dan die, welke onvermijdelijk worden geacht tegen ontvoering van gouvernements-specerijen, namelijk te *Amboina* de nagelen, en te *Banda* de notenmuskaat en de foelie. Geene op Europesche wijze getuigde schepen worden in de overige of kleine havens van de *Molukko's* ten handel toegelaten. Evenwel zullen in die havens geene inkomende of uitgaande regten geheven worden van goederen met inlandsche vaartuigen van of naa r*Amboina*, *Banda*, *Ternate* en *Kajélie* bestemd. Aan den Gouverneur-Generaal van N. I. wordt voorts vrijgelaten, de voor de *Molukken* bestaande verbods-bepalingen omtrent den invoer van vuurwapenen en buskruid, in eene of meer der opgemelde havens, naar omstandigheden te bestendigen, op te heffen en te herstellen.

De Regering verklaart, in de *Memorie van Toelichting*, dat zich nieuwe drangredenen hebben voorgedaan, welke de overtuiging hebben verschaft, dat staatsbelang en billijkheid jegens de in- en opgezetenen der Moluksche eilanden medebrengen, den voorgestelden maatregel niet langer afhankelijk te maken van eene voorafgaande wettelijke vaststelling van een nieuw Reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indie. De Moluksche eilanden zijn toch op nieuw door ziekte geteisterd geworden, en laatstelijk hebben hevige aard- en zeebevingen groote verwoestingen aangerigt en belangrijke schade berokkend, tot welker leniging de Regering onverwijld en krachtdadig de ondersteunende hand wenscht te reiken.

Na een geschiedkundige beschouwing van het stelsel van afsluiting der Molukken, tot handhaving van het monopolie der specerijen; verklaart de Regering, dat dit zijne waarde had, zoolang daarmede een groot doel bereikt werd, zoolang men het kon volhouden en het geëerbiedigd werd. Maar van stonde aan, dat de groote noodzakelijkheid vervallen was, en het feitelijk niet kon worden volgehouden, werd het doodelijk voor den wettigen handel, ten profijte van den vreemdeling en den sluikhandelaar.

Het behoud van de verpligte teelt en de levering der specerijen aan het Gouvernement tegen billijke prijzen wordt echter door de Regering, met de meeste Indische autoriteiten, althans vooreerst, geoordeeld te zijn zoowel in het belang van het Gouvernement als van de betrokken bevolking. Voor het Gouvernement omdat het voor de zekere voordeelen, welke uit de verpligte levering thans worden genoten, en welke door geene geregelde belastingen kunnen worden vervangen, de zeer onzekere kans zou moeten beloopen om die voordeelen langs andere wegen te verwerven, en voor de bevolking, omdat zij wordt geacht niet rijp te zijn, noch voor het hoogere gevoel om uit eigen beweging door arbeid te voorzien in het onderhoud van het huisgezin, noch om, zonder gevaar voor bedrog, in zaken van handel te kunnen worden gesteld tegenover Chinezen en Arabieren, die er zich voorzeker al dadelijk op zouden toeleggen hare producten op te koopen, en des noods door voorschotten, zich daarvan meester te maken, om door hen te worden ter markt gebragt in de havens van uitvoer.

Van de vrijverklaring van de Moluksche havens moge al in de eerste jaren geene aanmerkelijke uitbreiding van den groothandel worden verwacht, zij zal evenwel, naar de meening der Regering, voorzeker van gunstigen invloed zijn op den toestand der bevolking, terwijl daardoor de gelegenheid zal zijn daargesteld om den gooorloofden handel, meer dan thans geschieden kan, derwaarts te voeren, en onder eene doelmatige leiding een prikkel voor de bevolking zal ontstaan, om door eigen krachtsontwikkeling het productief vermogen van den vruchtbaren bodem te verhoogen; en door het te voorschijn brengen van artikelen van uitvoer den handel te verlevendigen en haren toestand te verbeteren. Vele Europesche en voorname inlandsche handelsvaartuigen, ofschoon dan ook geene opzettelijke reizen naar de Molukken ondernemende, om aldaar groote handelstransactiën te sluiten, znllen dan toch op hunne togten naar en van China, Nieuw-Holland, Bengalen enz. de havens van den Molukschen archipel aandoen, al ware het vooreerst slechts als ververschingsplaatsen en tot aanschaffing van benoodigheden voor de verdere reis. Tot hetzelfde einde zullen de menigvuldige in die wateren kruisende vreemde walvischvaarders die havens binnenloopen. *Ternate*, alwaar geene verpligte teelt en levering van specerijen meer bestaat, doch dat niettemin steeds in de afsluitingsmaatregelen is begrepen gebleven, zal zijnen vroegeren handel met de Papoesche eilanden zien aanwakkeren, wanneer door de vrijverklaring de voorkeur niet meer behoeft te worden gegeven aan de koopmanschappen, aldaar van *Singapoera* met Boeginesche vaartuigen aangebragt; terwijl die haven niet meer zal zijn uitgesloten van den handel met de Manillavaarders, die nu slechts de haven van *Menado* bezoeken.

Dat alles pleit mede voor de openstelling der haven van *Kajélie*, op het eiland *Boeroe* in den Molukschen Archipel

gelegen, betwelk als het voor de groote vaart best gelegen middenpunt te beschouwen is. Reeds nu wordt zij als ververschingsplaats meermalen bezocht door Britsche oorlogs- en andere vaartuigen op hunne togten naar China, en door Zuidzee-visschers, die er eene voortreffelijke haven en voorraad van hout, water en vee vinden. Het Gouvernement bezit daar een fort, terwijl er ook eene nijvere Christen-bevolking gevestigd is. Wanneer daarbij wordt gelet op het vrij goede klimaat, dan mag van de openstelling dezer haven voor den algemeenen handel, met het oog op de toenemende vaart op *Australie*, met grond eene meerdere ontwikkeling ook van dit etablissement worden te gemoet gezien. Verwezenlijken zich deze verwachtingen, dan zal, ook bij de prijsverhooging, welke in 1850 andermaal voor de nagelen van *Ambon* is toegestaan, reeds veel zijn gedaan voor de bevolking der *Molukken* en in het bijzonder voor die van onze aldaar bestaande etablissementen. Het is op deze gronden, dat bij de Regering de overtuiging is gevestigd, dat, zonder het bestaande, met betrekking tot de teelt en de leverantie der specerijen te verlaten, de havens van *Ambon*, *Banda*, *Ternate* en *Kajelie* voor den algemeenen handel behooren te worden opengesteld als vrijhavens. De geldelijke gevolgen van de opheffing der tariven van inkomende en uitgaande regten aldaar kunnen hierbij buiten aanmerking blijven; veelal toch worden de ontvangsten te dier zake in de Molukken zelve, door de perceptiekosten, overschreden. De schatkist zal dan, wel is waar, ook derven de inkomende regten, welke op Java worden voldaan voor lijnwaden en andere goederen voor de consumtie der Molukken bestemd, waarvan het bedrag met geene juistheid is op te geven, doch, behalve dat te verwachten is, dat dit gemis zal worden vergoed door de meerdere opbrengst van de verpachte middelen bij toegenomen welvaart, blijft het middel over, om later, even als te Macassar, eene matige directe belasting, onder de benaming van huistax, in te voeren.

's Gravenhage, 27 Junij.

Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend aan jhr. G. R. G. van Swinderen, als burgemeester van Gaasterland, en in diens plaats benoemd: mr. W. van Nauta Lemke, en tot burgemeester van Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, K. Tjebbes.

Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan de volgende burgemeesters: J. B. van Trappen, van Hengstdijk; L. Nijssen, van Hoek; F. A. Dierick, van Overslag; A. M. Danckhaerts, van Sas van Gent; F. Nicolle van Philippine; C. van Esbroeck van Stoppeldijk J. Wijndels de Jong van Katwoude.

Benoemd tot burg. van: Axel H. J. van Eck; Clinge J. F. Vercanteren; Hengstdijk en Ossenisse J. B, Joossen; Hontenisse E. F. Noel; Koewacht J. B. van de Vijver; Neuzen en Hoek mr. J. P. Dronkers; Overslag en Zuiddorpe A. J. Onghena; Sas van Gent en Philippine P. van Helmond; St. Jan Steen J. B. de Rijcke; Stoppeldijk J. Vereecken; Westdorpe N. Kerckhaert; Zaamslag J. van Vessem; Hulst Ph. P. Th. Pierssens. Van Appingadam mr. J. Potter van Loon; van Marum H. Dijkema; van Buiksloot mr. C. P. L. Brugmans; van Katwoude F. Nooij; van Nieuwendam A. Graaf; van Wieringen mr. [illegible] en van Winkel F. J. Sieuwerts.

Z. M. heeft het afzonderlijke kantoor der directe belastingen en accijnsen te Schipluiden c. a. ingetrokken en vereenigd met dat te Maasland, en voorts benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Maasland c. a. den heer P. M. Beelaerts,

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Zevenbergen, den heer J. O. van Dugteren, te Vught c. a., den heer E. G. de Hartitzsch; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Heeze c. a., den heer P. Th. Bogaard; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Reemster, den heer C. Spiers.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: van de Herv. gem. te Gapinge, op J. Berghege, candid. bij het provinciaal kerkbestuur van Noordbrabant; van de Herv. gem. te Renswoude, op J. Stemberg, candid. bij het provinciaal kerkbestuur van Overijssel; van de Herv. gem. te Scherpenzeel, op H. D. Ouwersloot, pred. te Makkinga c. a.; van de Herv. gem. te Gaast en Ferwoude, op A. van Griethuijsen, pred. te St. Jansga c. a.; van de Herv. gem. te Besoijen, op J. D. Sigal, candid. bij het provinc. kerkbestuur van Utrecht; van de Remonstr. geref. gem. te 's Gravenhage, op J. H. de Ridder, pred. te Gouda.

Z. M. heeft aan den majoor der genie van het leger in O. I. J. A. Keurenaar, thans met verlof hier te lande, verleend een eervol ontslag uit de militairen dienst onder toekenning van pensioen en vergunning tot het blijven dragen van de activiteits-uniform van het corps, waarbij hij laatstelijk heeft gediend.

Het berigt, dat de Heer Lightenvelt naar Rome zou zijn vertrokken, blijkt onjuist te zijn geweest. Die heer is op dit oogenblik nog niet naar Rome vertrokken.

Wij vernemen dat, te Dordrecht, morgen avond eene vergadering van Kiezers zal plaats hebben onder de leiding van den Heer Van Dorssen, lid der Provinciale Staten, ten einde in overleg te treden omtrent de aanbeveling van een kandidaat, ter vervulling van de vacature, in het hoofdkiesdistrict Dordrecht voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bestaande.

Wij hopen, dat de algemeene aandacht der kiezers thans moge vallen op den Heer Mr. P. Blussé van Oud Alblas, lid der ontbonden Kamer.

Gematigd in zijne denkwijze en zelfstandig van karakter, heeft de Heer Blussé steeds getoond onafhankelijk van elken invloed te zijn. Zijne adviezen waren steeds door gematigdheid, en door eene zucht, om het goede te ondersteunen of het verkeerde te bestrijden, waar hij het ook ontmoeten mogt, gekenmerkt.

De handel, de scheepvaart en de nijverheid hebben in den Heer Blussé steeds een krachtigen woordvoerder in de Tweede Kamer gevonden, en hij heeft talrijke blijken gegeven, dat hij met de belangen van deze, voor ons land zoo uiterst gewigtige bronnen van bestaan, ten gevolge eener veeljarige ondervinding, innig vertrouwd is.

Meer dan ooit mag het hoog noodzakelijk geacht worden, dat zoodanige specialiteit in de Tweede Kamer worde gebragt, nu daarin zoovelen worden aangetroffen, wier rigting het is zich in onvruchtbare theoriën te verdiepen, maar die, als het op de materiële belangen van ons land aankomt, ondervinding noch kennis bezitten, om er een degelijk oordeel over te vellen.

De regtbank te Almelo heeft zich niet vereenigd met het requisitoir van den officier van justitie tot het verleenen van regtsingang tegen de leden van het stembureau te Tubbergen, en verklaard, dat daartoe geene termen bestonden.

In de groote gehoorzaal der academie van Utrecht — aldus meldt de *U. C.* — had den 25sten eene zeer buitengewone gebeurtenis plaats. De heer *M. P. Lindo*, docent aan het gymnasium te Arnhem, verdedigde in het openbaar en in de Hollandsche taal een Specimen uit de Engelsche letterkunde, bevattende eene uitgaaf van *Shakespeare's Macbeth* met aanteekeningen op dat treurspel, waarbij nog verschillende stellingen over andere deelen der litteratuur waren gevoegd. Een groot aantal toehoorders woonden met belangstelling deze plegtigheid bij. Twee studenten en vier hoogleeraren, uit de litterarische faculteit, bragten hunne bedenkingen in, terwijl de hoogleeraar *Opzoomer* het voorzitterschap bekleedde.

Het Kamp bij Zeijst zal onder het opperbevel staan van den generaal-majoor Duycker. De acht bat. infanterie zullen verdeeld zijn in twee brigades onder de kommando's van de Kolonels Baron van Geen en baron van Aylva Rengers. Luit. Kol. König zal het bevel voeren over de drie eskadrons kavallerie, die het kamp zullen betrekken.

De *Provinciale Groninger Ct.* meldt, dat de Staats-Commissie, belast met het onderzoek naar de inpoldering der Lauwerzee, den 24sten dezer te Amsterdam hare werkzaamheden heeft hervat.

Te Leyden zijn den 25sten gepromoveerd tot Drs. in de beide regten de Heeren J. G. van de Laar van 's Hage en J. van Gennep van Rotterdam, beide met *Theses*.

Te Groningen werd den 24sten gepromoveerd tot Dr. in de beide regten de Heer Tjaarda de Cock, van Noordlaren, na de verdediging van eenige *quaestiones juris inaugurales*.

Volgens het thans openbaar gemaakte ontwerp van de begrooting der kosten van het provinciaal bestuur van Zuidholland, voor zooveel het Rijksbestuur is, voor 1854, zullen die kosten bedragen *f* 69,400. En volgens het ontwerp der begrooting van enkele provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van de provincie Zuidholland voor 1854, zullen inkomsten en uitgaven beloopen *f* 231,254,89½. De ontvangsten zijn aldus verdeeld: Hoofdstuk I Ontvangsten wegens vroegere diensten *f* 40,816,68½; II Opbrengst van belastingen en heffingen *f* 173,187,26; III Baten en opkomsten, spruitende uit voorwerpen, in eigendom aan de provincie toebehoorende, of die door de Prov. Staten beheerd worden *f* 2595; IV. Ontvangsten van verschillenden aard en toevallige baten *f* 14.655.95; V. Buitengewone ontvangsten, *nihil*; te zamen *f* 231.254.89½.

De uitgaven zijn aldus verdeeld: Hoofdstuk I Jaarwedden der niet op de provinciale griffie in de dienst der provincie werkzame ambtenaren en bedienden en vergoeding van reis- en verblijfkosten, door hen te genieten, *f* 6696; II kosten voor het aanleggen en onderhouden van provinale wegen en werken *f* 87,980,68; III Kosten van het onderhoud van provinciale eigendommen en wegens die eigendommen verschuldigde lasten *f* 800. IV Renten en aflossingen van aangegane geldleeningen *nihil;* V Kosten van het provinaal blad en andere, ten behoeve der provincie, gedrukte stukken *f* 6400; VI Kosten van verpleging der arme krankzinnigen *f* 2,645.12½; VII Uitgaven door bijzondere wetten aan de provincie opgelegd *f* 11,000; VIII Andere uitgaven, niet onder de vorige hoofdstukken begrepen, *f* 102,980; en IX onvoorziene uitgaven *f* 12,453.09½: te zamen *f* 231,254,89½.

Ingevolge art. 64 der Provinciale wet zullen de Staten der onderscheidene provinciën op den eersten Dingsdag der maand Julij hunne eerste gewone jaarlijksche vergadering in de hoofdplaatsen der provinciën aanvangen. Dit is dit jaar op Dingsdag den 5 Julij aanstaande.

Bij Zr. Ms. besluit van den 23 Junij 1853, n°. 57, is den hun daartoe gedaan verzoek eervol ontslag verleend aan J. van Goudoever, als kantonregter te Amersfoort, en aan J. Ter Horst Hzn., als griffier bij het kantongeregt aldaar.

Bij Zr. Ms. besluit van den 23sten Junij 1853, n°. 58, is benoemd tot plaatsvervanger van den kantonregter te Meppel, J. W. J. baron de Vos van Steenwijk, Burgemeester te Nijeveen.

Bij Zr. Ms. besluit van den 23sten Junij 1853, n°. 59, is benoemd tot tweeden commissaris van politie te Zaandam, W. Hoogvliet, thans inspecteur van politie te Rotterdam.

Bij Zr. Ms. besluit van den 24sten Junij 1853, n°. 44, is benoemd tot notaris te Benningbroek, kanton Medemblik, C. Donker, candidaat-notaris te Oosterblokker.

Prijscourant der Effecten.

AMSTERDAM. MAANDAG 27 JUNIJ.

Nederland, Werk. Schuld.	à 2½	pCt.	[illegible]	1/8	
Dito dito.	» 3	»	75 3/4	[illegible]	7/8
Dito dito.	» 4	»	94 3/8	1/2	7/16
Amortisatie.	» 3½	»			
Aand. Handel-Maats	» 4½	»			
O. I. Leening 1844	» 4	»			
Aand. Arnh. Spoorweg	» 4½	»			
Dito Holl. dito.	»				
Belgie, Certificaten	» 2½	»			
Dito bij Rothschild	» 2½	»	52 5/16		
Frankrijk, Certificaten	» 3	»			
Rusland, bij Hope en Comp.	» 5	»	108 3/4	7/8	
Dito A°. 1828—1829	» 5	»	107 7/8		
Inschr. op 't Grootboek	» 6	»			
Dito Certificaten	» 6	»	74		
Cert. dito Hamburg Amin.	» 5	»			
Negot. 1831 en 1833.	» 5	»			
Dito 1840	» 4	»	93		
Dito Stieglitz	» 4	»	92	1/8	
Dito Nieuwe	» 4	»			
Nieuwe Eng.	» 4½	»			
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	» 1	»	22 15/16		
Nieuwe.	» 3	»			
Binnenlandsche	» 3	»	42 3/4		
Cert. Coup. Sp. Com.			5 13/16	7/8	
Amort. Schuld					
Portugal, te Londen	» 5	»	38 3/8	1/2	
Dito dito	» 4	»	36 1/16	1/8	
Weener, Bank.	» 5	»			
Dito	» 4	»			
Metalliek 1816—1852	» 5	»	81 9/16	7/8	
Dito 1847	» 2½	»	42 1/16		
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	42 1/16		
Dito 1849	» 5	»	[illegible]	[illegible]	
Dito Leening	» [illegible]	»			
Aand. *f* 500 bij Rothschild.					
Dito *f* 250 dito 1839		*f*			
Napels, Certific. bij L. & B.	» 5	pCt.			
Polen, Obligaten	» 4	»	85 3/4		
Aandeelen 1835		*f*			
Sardinie, te Londen	» 5	pCt.			
Denemarken, Dito	» 5	»			
Griekenl, te Londen	» 5	»			
Philad., bij Hope en Comp.	» 5	»			
Te Londen	» 6	»			
Bank			4 11/16	13/16	
Louisiana, te Londen	» 5	»			
Brazilie, te Londen 1824	» 5	»			
Dito 1843	» 5	»			
Grenada, Dito à 100 p. st.	» 2½	»		Onbep. Gren.	
Dito Uitg.				21 11/16	
Ecuador.					
Mexico, te Londen Nieuwe	» 3	»	26	1/16	
Venetie, te Londen	» 3½	»		Onbep. Mexico	
Dito Uitg.	» 1	»		25 7/8	15/16

Koers van het geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

Van de genoteerde fondsen leverden handel noch variatie iets belangrijks op, de stemming was algemeen iets ongunstiger, alleenlijk in Amerik. fondsen was tot betere prijzen meer levendigheid.

BERLIJN. Zaturdag 25 Junij. Pr. Schuldbr. 5 pCt. 101¼; Dito 4½ pCt. 102¼; Dito Bank-Actien 109; Rusl. Londen 5 pCt. 117 p.; Dito 4½ pCt. 101 p.; Dito Stieglitz 4 pCt. 97; Dito Poolsche 4 pCt. 90¾; Poolsche Loten v. 500 fl. 92; Oostenr. 5 pCt. 87¼. — Wissel: Amst. k. z. 142⅜; Idem 2 m. 141⅞.

De beurs heeft weinig gevarieerd.

FRANKFORT, Zaturdag 25 Junij. Metall. 5 pCt. 85½; Dito 4½ pCt. 76⅜, Dito 1852 5 pCt. 85⅝; Bank-Actien *f* 1624; Holl. Integr. 2½ pCt. 62¾; Spanje 1 pCt. 23; Dito Binnenl 3 pCt. 43. — Wissel: Amst. k. z. 100⅛; Weenen k. z. 108⅝.

Oostenr. fondsen waren williger. De overige onveranderd.

LONDEN, Zaturdag 25 Junij. Consols op tijd 98⅝ à ¾; Brazil. 5 pCt. 100½ à 101½, Dito 4½ pCt. 98 à 99; B.-Ayres 62 à 64; Denem. 3 pCt. 84 à 86; Dito 5 pCt. 104 à 106; Russ. 4½ pCt. 102½ à 103; Mexik. 3 pCt. 27⅞ à 28⅛; Venez. 3½ pCt. 39 à 40; Dito Uitg. 15½ à 16½; Gren. 2¼ pCt. 22 a ½; Dito Uitgest. 9⅞ a 10⅛; Ecuador 5¾ a 6; Peru 4½ pCt. 84½ a 85½; Dito 3 pCts. 59 a 61; Holl. 2½ pCts. 65 a ½; Dito 4 pCts. 96 a ½; Dito Rijnspoorweg 1¾ a ¼ pd. disc.; Spanje 3 pCt. 48½ a 49; dito 1 pCt. 23⅛ a ⅜; Dito Coup. Cert. 5¾ a 6; Dito Passive 5⅛ a ⅜; Portug. 4 pCt 39¼ a ¾; Grieken Rood 8¾ a 9¼; Dito Bl. 8¼ a ¾.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.